

GEMEENTERAADSFRACTIE

MAASTRICHT

Gert-Jan Krabbendam

Coen van der Gugten

Marlise Korsten

Hans Passenier

GROENLINKS

Maastricht, 21 maart 2016

Betreft: vragen ex. Artikel 48 RvO omtrent actualiteiten Tihange + bijlage van 25 punten

Geacht college,

In een verzamelbrief van 8 maart 2016 van het Ministerie van VWS heeft Minister Schippers de Tweede Kamer geïnformeerd over jodiumprofylaxe. In deze brief schrijft zij onder meer:

"In de eerste ringen rond de kerncentrales heb ik al eerder tabletten beschikbaar gesteld aan veiligheidsregio's voor predistributie aan burgers. De tabletten worden dan al uitgedeeld aan omwonenden terwijl er geen directe dreiging is van een incident waarvoor de tabletten nodig zijn. Zeeland heeft predistributie uitgevoerd tot 10km rond de kerncentrale in Borsele en 20km rond Doel (conform de oude interventiewaarden). Twente heeft dit ook gedaan voor de ring rond de kerncentrale in het Duitse Emsland. Daarmee zijn de meeste mensen die tot de doelgroep behoren in de eerste ringen voorzien van jodiumtabletten. Het gaat in de eerste ringen om mensen tot 40 jaar en zwangere vrouwen (voor het ongeboren kind). Boven een leeftijd van 40 jaar bestaat er op basis van wetenschappelijk onderzoek geen meerwaarde van het slikken van jodiumtabletten.

Na overleg met de betrokken partijen gaat mijn voorkeur voor de tweede ring (tot 100 km) uit naar een combinatie van predistributie en distributie op het moment van een verwachte uitstoot van radioactief jodium. De doelgroep in de 100 km zone betreft mensen tot 18 jaar en zwangere vrouwen. De schildklier van (ongeboren) kinderen is gevoeliger voor radioactief jodium, waardoor ook op grotere afstand, bij een geringere blootstelling, jodiumtabletten effectief kunnen zijn. Ik heb opdracht gegeven om samen met de betrokken partijen een distributie- en implementatieplan op te stellen. Dit plan zal zoveel mogelijk aansluiten bij reeds bestaande distributiepunten, zoals apotheken en GGD'en."

Zoals bekend is in Zuid-Limburg na lobby vanuit onze provincie op aandringen van GroenLinks een decentrale opslag van jodiuimpillen gerealiseerd en is vervolgens door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg een distributieplan van jodiuimpillen naar apotheken gerealiseerd. Er is bewust niet ervoor gekozen om jodiumtabletten preventief onder de bevolking uit te delen, omdat men ervoor bevreesd is dat mensen op het moment dat het misgaat in Tihange en/of Doel de jodiumtabletten te vroeg, te laat of op andere wijze onjuist innemen, zodat de werking ervan teniet gedaan wordt. En men verwacht dat de overhandiging van de tabletten in een apotheek met bijgaande instructie verkeerd gebruik van de tabletten kan voorkomen.

In Aken is in het najaar van 2015 vanuit een beweging van artsen evenwel een stevige oproep aan de lokale overheid gekomen om ervoor te zorgen dat jodiuimpillen preventief uitgedeeld worden aan huishoudens, kinderopvang, basisscholen,

GEMEENTERAADSFRACTIE

MAASTRICHT

Gert-Jan Krabbendam

Coen van der Gugten

Marlise Korsten

Hans Passenier

GROENLINKS

middelbare scholen, hogescholen en universiteiten (zie: <http://www.aachener-nachrichten.de/lokales/aachen/warnung-vor-tihange-aerzte-verteilen-jod-1.1202906>).

Daar, kortom, waar de jodiumpillen het hardst nodig zijn wanneer het misgaat in één van de Belgische kerncentrales. Men heeft daar namelijk becijferd dat een nucleaire wolk met gebruikelijke wind in slechts drie uur de stad Aken (op 65 km van Tihange) kan bereiken, en is van mening dat dit volstrekt niet voldoende is om de jodiumpillen én verspreid te krijgen onder apotheken én deze te verstrekken aan de volledige doelgroep, die daarvoor en masse naar de apotheek moet. Zoals u weet ligt Maastricht op slechts 40 km van Tihange, hetgeen het tijdsbeslag waarin een en ander zich dient te voltrekken des te beperkter is (maximaal twee uur). De Aachener Zeitung meldde op 15 december 2015 dat Aken daadwerkelijk over gaat tot verspreiding van jodiumpillen onder scholen (zie: <http://www.aachener-zeitung.de/lokales/aachen/tihange-aachen-will-jodtabletten-an-schulen-verteilen-1.1248517>).

GroenLinks is van opvatting dat zeker in het geval van kinderopvang, basisscholen, middelbare scholen, hogescholen, universiteiten, ziekenhuizen, huisartsenposten en verloskundigenpraktijken het argument van een gebrek aan instructie op het moment van inname geen sprake kan zijn. Op al deze locaties waar sprake is van nagenoeg permanente aanwezigheid van (kwetsbare) mensen in de doelgroep waarvoor jodiumpillen werking hebben, zijn immers ook professionals aanwezig die voorzien kunnen worden van de juiste instructie betreffende de inname van jodiumpillen. Dit voorkomt een chaos bij de apotheken op het moment dat mensen het meest gevaar lopen.

Op grond hiervan heeft de fractie van GroenLinks voor u de navolgende vragen:

1. Hoeveel mensen wonen er in Maastricht en Zuid-Limburg die vallen onder de doelgroep voor wie inname van jodiumpillen bij een kernramp geschikt is (kinderen en volwassenen tot 40 jaar en zwangere vrouwen)?
2. Bent u het met de fractie van GroenLinks eens dat het onbegrijpelijk is dat Minister Schippers in de tweede ring (waarvan wij thans volgens de geldende regelgeving onderdeel uitmaken, ondanks de geringe afstand tot Tihange) slechts wil voorzien in jodiumprofylaxe voor kinderen en zwangere vrouwen, en dat zij daarmee de (jong)volwassenen tot 40 jaar (niet zijnde zwangere vrouwen) uitsluit? Zo nee, waarom niet?
3. Bent u bereid er bij de Minister van VWS op aan te dringen dat zij binnen een straal van 100 km van de ons omringende kerncentrales voorziet in jodiumprofylaxe voor de volledige doelgroep (dus alle mensen tot 40 jaar en zwangere vrouwen)? Zo ja, kunt u de gemeenteraad op de hoogte houden van uw inspanningen in dezen? Zo nee, waarom niet?

GEMEENTERAADSFRACTIE

MAASTRICHT

Gert-Jan Krabbendam

Coen van der Gugten

Marlise Korsten

Hans Passenier

GROENLINKS

4. Bent u bereid in navolging van Aken de plannen rondom preventieve jodiumprofylaxe in Maastricht/Zuid-Limburg te heroverwegen en over te gaan tot preventieve verstrekking van jodumpillen i.c.m. een gedegen instructie aan huishoudens, kinderopvang, basisscholen, middelbare scholen, hogescholen, universiteiten en – voor zover dat niet reeds het geval is – ziekenhuizen, huisartsenposten, verloskundigenpraktijken, en overige instituten waar mensen met geestelijk of lichamelijke beperkingen leven? Zo ja, op welke termijn denkt u dit te kunnen realiseren? Zo nee, waarom niet?
5. Jodumpillen worden nu door Den Haag gepresenteerd als zijnde een totaal beschermingsmiddel tegen de gevolgen van een kernramp. Het betreft echter maar een klein deel van de bevolking en maar één van de vele soorten kanker die men kan oplopen door bestraling. Bent u bereid hierover duidelijk voorlichting te geven opdat de bevolking zich bewust wordt van het feit dat een jodiumtablet geen 'wondertablet' tegen bestraling na een kernramp is? Zo ja, hoe gaat u dat doen? Zo nee, waarom niet?

Op 10 maart 2016 werd in de media gemeld dat Doel 1 en Doel 2 pas tegen het jaar van sluiting (2025) bestand zullen zijn tegen aardbevingen (zie: <http://www.hln.be/hln/nl/6756/Kernenergie/article/detail/2643005/2016/03/10/Doel-1-en-2-pas-afdoende-bestand-tegen-aardbevingen-in-sluitingsjaar-2025.dhtml>). Uit de in 2011 naar aanleiding van de kernramp in Fukushima uitgevoerde stresstests was al gebleken dat ook in Tihange er niet wordt voldaan aan de hiervoor geldende normen.

Op grond hiervan heeft de fractie van GroenLinks voor u de navolgende vragen

6. Bent u het met GroenLinks eens dat de Belgische kerncentrales van Tihange en Doel pas op een zodanig laat moment bestand gemaakt worden tegen aardbevingen, dat dit in verband met de thans geplande sluitingsdatum geen zin meer heeft? Zo ja, bent u bereid – al dan niet via onze regering in Den Haag of via de ANVS – hieromtrent opheldering te vragen aan de Belgische regering c.q. het Federaal Agentschap Nucleaire Controle en de uitkomsten hiervan terug te koppelen aan de gemeenteraad? Zo nee, waarom niet?

Op 11 maart 2016 werd door de Duitse regering erop gewezen dat de Belgische kerncentrales filters c.q. gefilterde overdrukventielen missen, die voorkomen dat radioactieve lucht naar buiten komt als er hoge druk moet worden verminderd (zie onder meer: <http://www.dichtbij.nl/maastricht/regio/artikel/4232649/belgische-kernreactoren-missen-filters.aspx>).

Op grond hiervan heeft de fractie van GroenLinks voor u de navolgende vragen:

7. Hoe duidt u deze informatie van de Duitse regering? Bent u het met GroenLinks eens dat dit een zorgelijk bericht is en zo ja, bent u bereid – al dan niet via onze regering in Den Haag of via de ANVS – hieromtrent opheldering te vragen

GEMEENTERAADSFRACTIE

MAASTRICHT

Gert-Jan Krabbendam

Coen van der Gugten

Marlise Korsten

Hans Passenier

GROENLINKS

aan de Belgische regering c.q. het Federaal Agentschap Nucleaire Controle en de uitkomsten hiervan terug te koppelen aan de gemeenteraad? Zo nee, waarom niet?

Op 4 maart 2016 antwoordde Gouverneur Bovens op mondelinge vragen van Statenlid Rossel dat "Nederland wel goed voorbereid is op een kernramp" (zie:

<http://www.1limburg.nl/gouverneur-nederland-wel-goed-voorbereid-op-kernramp>).

Wij vragen ons af waar Gouverneur Bovens een zodanig boude uitspraak op baseert.

De Süddeutsche Zeitung meldde op 10 maart 2016: "*Oberbürgermeister Marcel Philipp lässt Verkehrskonzepte für den Evakuierungsfall prüfen*". Ook gaat men in Duitsland (meer in het bijzonder de regio Aken) veel verder met de plannen rondom jodumpillen dan in Zuid-Limburg, zoals in de voorgaande vragen 1 t/m 5 reeds is vermeld. Een van de aanleidingen voor de Akense daadkracht waren "zestig vragen" van de Aachener Aktionsbündnis gegen Atomenergie over zaken die geregeld zouden moeten zijn voor het geval dat een kernramp in onze omgeving optreedt. Wij hebben deze punten samengevat in een bijlage van 25 punten, van welke wij veronderstellen dat deze niet geregeld zijn in Maastricht en Zuid-Limburg.

Op grond hiervan heeft de fractie van GroenLinks voor u de navolgende vragen:

8. Gelet op de bijlage van 25 punten, deelt u de opvatting van Gouverneur Bovens dat Nederland beter is voorbereid op een kernramp dan België en/of heeft u enig idee waar hij deze wetenschap vandaan haalt? Zo nee, kunt u daar navraag naar doen en ons inlichten? Zo ja, kunt u ons daarvan op de hoogte brengen?
9. Bent u het met GroenLinks eens dat het een illusie of zelfs volstrekt onmogelijk is om alle onderdelen van de bijlage van 25 punten (of zelfs maar een fractie daarvan) goed geregeld te krijgen? Zo ja, deelt u de opvatting van GroenLinks dat hieruit des te meer de noodzaak blijkt dat de gevaarlijke kerncentrales van Tihange en Doel zo snel mogelijk gesloten worden, voordat daar een ramp optreedt, die ons als overheid in feite volkomen machteloos, en de meest kwetsbaren onder onze burgers volkomen hulpeloos laat?
10. Wat gaat u eraan doen om – al dan niet met de bijlage van 25 punten als onderbouwing richting onze gesprekspartners in Den Haag en Brussel – de sluiting van de kerncentrales in Tihange en Doel zo snel mogelijk te bewerkstelligen?

Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet, namens de fractie van GroenLinks Maastricht,

Gert-Jan Krabbendam, fractievoorzitter